

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014) Tekst: Zondag 44 Middagdienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Psalm 100 : 1 - 4**
- 4 **Gebed voor de opening van het Woord**
- 5 **Schriftlezing : Lucas 18 : 9 - 17**
- 6 **Zingen : Lied 442 : 1 - 4**
- 7 **Tekst : Zondag 44**
- 8 **Prediking**
- 9 **Zingen : Psalm 25 : 2 en 4**
- 10 **Geloofsbelijdenis**
- 11 **Zingen : Psalm 146 : 1 en 3**
- 12 **Dankzegging en gebed**
- 13 **Inzameling van de offergaven**
- 14 **Slotzang : Gezang 163 : 1 - 3**
- 15 **Zegen**

Doelstelling:

Gezien de tekst waarin God onze confronteert met onze diepe onmacht om naar zijn geboden te leven en gelet op de hoorders die het gevaar lopen hiermee genoeg te nemen, wil ik met de preek bereiken dat de hoorders meer hun toevlucht nemen tot Christus en meer gaan vertrouwen op de Geest die hen wil vernieuwen naar Christus' beeld en dat probeer ik door eerst stil te staan bij de werkelijkheid van onze onmacht en vervolgens het geloof te 'wekken' dat we daar geen genoeg mee hoeven nemen omdat God ons wil volmaken. Nu al in met een merkbaar begin, straks volledig.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

‘Jij kan ook helemaal niks goed doen! Jij deugt echt nergens voor!’ **[Deugt nergens voor]** Als we dat een vader tegen een kind horen zeggen, dan vinden we dat kindermishandeling. En dat is het ook. Zeker als hij dat geregeld tegen zijn kind zegt. Zo praat je niet tegen je kind. Je trapt je kind de grond in en het kind zal beschadigd door het leven gaan. Met een enorm minderwaardigheidsgevoel. Als buitenstaander hoop je dat een dergelijk kind ooit hulp zal krijgen om deze verschrikkelijke woorden uit zijn denken te krijgen. Want ieder kind heeft zijn kwaliteiten, dingen die hij goed kan. Ongetwijfeld ook zijn foute dingen. Maar het is niet zo dat iemand nergens voor deugt.

Wat we afkeuren als een vader dat tegen zijn kind zegt, dat lijkt in de kerk gewoon te zijn. **[In de kerk gewoon]** Want geeft God ons niet een enorm minderwaardigheidsgevoel als Hij tegen ons zegt dat zelfs de geringste neiging of gedachte die tegen enig gebod van Hem in gaat nooit meer in ons hart mag opkomen? Dat redt geen mens en dat geeft je als mens toch het gevoel dat je een enorme mislukkeling bent. Nergens voor deugt. Hoe kun je nu een blij christen zijn als je God zulke strenge eisen aan ons stelt?

Toch is dit tiende gebod een blijde boodschap. Ook al laat dat gebod ons zien hoe zondig we ten diepste zijn. Gods bedoeling met dit gebod is ook niet om ons de grond in te trappen. Zo is God niet. Wat is Gods bedoeling dan wel? Hij wil ons in de liefdevolle armen van Jezus Christus drijven. Ik verkondig u het Woord van God deze middag onder het volgende thema:

[Thema & verdeling] **God wil ons met het tiende gebod in de armen van Jezus Christus drijven door:**

- 1. ons te bepalen bij onze diepe onmacht om in liefde voor Hem te leven,**
- 2. in ons het geloof te werken dat zijn Zoon ons uit deze ellende wil redden.**

We zullen dus eerst zien dat God ons in de armen van Jezus Christus wil drijven door ons te bepalen bij onze diepe onmacht om in liefde voor Hem te leven.

Het tiende gebod is een merkwaardig gebod. Een gebod dat je nergens anders tegenkomt. Terwijl dat met de andere geboden heel anders is. Bijvoorbeeld met het achtste gebod dat je niet mag stelen. Hoe zit dat bij jullie op school, jongens en meisjes? Is het daar ook zo dat je niet mag stelen? Is dat daar ook een regel? En bij jullie thuis? Mag je daar stelen? Of in de winkel waar jullie boodschappen doen? Op al die plaatsen mag je

niet stelen. En als je het wel doet en je wordt betrapt heb je een probleem. Dan volgt er altijd een straf. Maar hebben jullie thuis de regel dat je niet het speelgoed van je broer of zus mag willen hebben? Hebben jullie op school de regel dat je niet het geld van je klasgenoot mag willen? En dan bedoel ik met 'willen' wel iets meer dan dat je ook zo'n jas zou willen hebben of ook zulk speelgoed zou willen hebben. Dan bedoel ik met willen dat je ook plannen gaat maken om het te pakken te krijgen. Dus dat je gaat zitten bedenken hoe je dat geld van je klasgenoot zou kunnen stelen. Dus niet alleen stelen is verkeerd als je het aan God vraagt. De gedachte om het te gaan stelen is al fout. En zo is het ook voor thuis. **[Begeren wordt zondig]** God bedoelt dat je niet de gedachte in je mag komen dat je bijvoorbeeld de Nintendo DS van je zus gaat pakken en gaat verstoppen in je kamer. Want dat is zonde.

Waarschijnlijk denken jullie, jongens en meisjes: 'Maar wat kan ik daar aan doen? Zo'n gedachte komt in me op voordat ik het in de gaten heb. Natuurlijk zeg ik dan tegen mezelf dat ik van die Nintendo af moet blijven, maar ik heb het al wel gedacht. Daar kan ik niets aan doen. Dat gebeurt gewoon. En is dat dan toch zonde?' Ja, dat is toch zonde in de ogen van God. God wil niet dat zulke gedachten bij ons opkomen. Natuurlijk is het nog erger als we gaan doen wat er in ons opkomt, maar ook de gedachte zelf is al fout. En God vindt het belangrijk dat we dat weten. Daarom heeft Hij ons het tiende gebod gegeven. **[Ook ons hart]** Zodat we niet alleen kijken naar wat we uiteindelijk doen, maar ook kijken naar ons hart als we nadenken over onze zonden. Want dat is wat God wil. En dat is wat de Farizeeër niet begrepen had.

Hij vond zichzelf een goed en rechtvaardig mens. Een mens waar God blij mee kon zijn. Een mens waar God trots op kon zijn. Hij was in ieder geval wel trots op zichzelf. Hij vond dat hij heel wat beter was dan die tollenaar. Maar God dacht daar totaal anders over. God was helemaal niet blij met de Farizeeër en was juist wel blij met die tollenaar. De tollenaar waar de Farizeeër op neer keek. En waarom? Omdat die tollenaar wist hoe God naar hem keek. Hij wist dat hij in de ogen van God een zondaar is. Hij wist dat God zo niet met hem verder kon. Hij wist dat hij vergeving nodig. En voor die werkelijkheid van zijn leven liep hij niet weg. Maar erkende hem. Zo ben ik. Dit heb ik nodig. Daarom vraagt hij God om hem genadig te zijn. En daar is God blij mee. De HERE zit niet te wachten op mensen die het zo goed met zichzelf getroffen hebben. Want die

mensen begrijpen er niets van. **[Vergeving nodig]** Die begrijpen niet dat ze vergeving nodig hebben en geen reden hebben om zich wat te voelen tegenover God.

Nu kun je denken: ‘Niemand weet wat ik denk. Mijn vrouw weet het niet als ik een andere vrouw iets te leuk vind. Mijn kinderen weten het niet als ik met de gedachte rond loop om niet helemaal eerlijk mijn belastingpapieren in te vullen. Mijn vader en moeder weten het niet als ik het plan had om een zak chips ongevraagd uit de kast te pakken. Mijn baas weet het niet..’ Vult u het zelf maar in. En u hebt helemaal gelijk. Als het bij een gedachte, een verlangen blijft, dan weet niemand het. En niemand zal het te weten komen. Maar er zijn er twee die het weten. De twee belangrijkste personen in uw leven: God en uzelf. God weet dat het verkeerd was wat u dacht. En u weet het zelf ook. Dat is toch meer dan genoeg. En als u dat serieus neemt, dan zult u nooit vergeten dat u vergeving nodig hebt en een nieuw hart. Dat in de eerste plaats.

[Punt twee] **We zullen in de tweede plaats zien dat God ons in de armen van Jezus Christus wil drijven door in ons het geloof te werken dat zijn Zoon ons uit deze ellende wil redden.**

De Catechismus vraagt terecht waarom God ons de tien geboden zo scherp laat prediken als toch niemand ze in dit leven kan volbrengen. Wie de HERE kent, weet dat het zeker niet zijn bedoeling is om ons te frustreren. Al kan het wel zo voelen. Maar die frustratie wordt niet veroorzaakt doordat Hij ons laat ervaren hoe diep de zonde in ons zit. Maar die frustratie wordt veroorzaakt doordat we niet de weg gaan die Hij ons wijst. God zou ons frustreren als Hij ons niet vertelde waar we met onze schuld en onmacht naar toe kunnen. **[Met je schuld]** Maar Hij doet dat wel. De tollenaar wist het. Hij ging met zijn schuld naar God en vroeg God hem genadig te zijn. En wij weten nog meer dan deze tollenaar. Wij kennen het geheim van de vergeving van de zonden. Wij weten dat God zijn Zoon mens heeft laten worden om voor onze zonden te betalen. Wij weten ook dat Jezus Christus werkelijk onze schuld heeft voldaan.

En de moeite is natuurlijk dat we er niet zijn door een of twee keer in ons leven om vergeving te vragen. De moeite is dat we dit telkens opnieuw moeten doen. Dat is wat het tiende gebod ons goed duidelijk maakt. We zijn er niet door alleen maar aan de buitenkant goed te leven. Ook in ons hart moet alles zuiver zijn. Met minder is God niet tevreden. En daardoor hebben we iedere keer weer schuld tegenover God. Elke dag weer moeten we onze zonden onder ogen zien en God om vergeving vragen. Misschien hikt u

daar heel erg tegen aan. Elke dag opnieuw stil staan bij je fouten en missers. Elke dag opnieuw je hoofd buigen voor God en Hem vragen of Hij je toch het nieuwe leven gunt. Maar dat is precies wat God ons in zijn liefde wil leren. Want daar ging het juist mis in het paradijs. We wilden niet afhankelijk zijn van God. Wij wilden onze eigen weg gaan. Los van Hem. En als we één les moeten leren in dit leven is het deze les: ik kan geen dag zonder de liefde van God. **[Geen dag zonder Gods liefde]** Ik kan geen dag zonder zijn genade. Ik moet leren dat Gods liefde zo groot is. Ik kan moe zijn van mezelf, maar God laat mij niet los. En God wil dat dit geen mooie theorie is, maar de werkelijkheid waar we in leven. Hij wil dat we zijn liefde en genade om ons heen voelen. Hij wil dat het net zo gewoon wordt voor ons om met onze nood naar zijn Zoon te gaan, als het gewoon voor ons is om elke dag te eten en te drinken. Het moet een dagelijkse praktijk zijn.

En daar houdt Gods liefde niet op. Hij gunt het ons ook dat wij ervaren dat Hij grote plannen met ons heeft. Hij wil dat wij ervaren dat de Heilige Geest van ons nieuwe mensen maakt. Als wij Hem dat vragen. En daarvan mag niemand denken dat de Geest dat met tegenzin zou doen. Hij wil niets liever dan van u en mij nieuwe mensen maken. Hij heeft de Zoon van God intens lief. En hoe kan Hij Jezus meer eren dan door zondige mensen zo te veranderen dat ze steeds meer op Jezus Christus gaan lijken? **[De HG eert Jezus]** Dan door ze een nieuw hart te geven? Waardoor ze Gods geboden steeds meer lief krijgen en de zonden steeds meer gaan haten? Als u daar de Heilige Geest elke keer opnieuw om vraagt dan maakt u Hem alleen maar blij.

Het is dus niet zo dat God ons maar laat tobben en er geen verbetering mogelijk is. Ik vrees dat we bij antwoord 114 alleen onthouden dat zelfs de allerheiligsten in dit leven niet meer dan een klein begin maken met de gehoorzaamheid die God van ons vraagt. Maar er staat ook dat er echte groei is in het leven van Gods kinderen. Want dat begin van het nieuwe leven is wel zo dat zij niet slechts naar sommige maar zelfs naar alle geboden van God beginnen te leven. Daar is dus een heerlijk begin van nieuwe leven zichtbaar en voelbaar in de kinderen van God. En ik hoop dat u dat herkent in uw leven. En wat ik in ieder geval hoop is dat u gelooft dat de Heilige Geest een begin van dit nieuwe leven in uw hart wil werken. **[Een heerlijk begin]** Ons leven is niet hopeloos. Het is niet alleen maar mislukking. Daar is ook een begin van nieuw leven. Als we het maar geloven en de Heilige Geest vragen om dat in hun hart te werken.

En mensen vragen zich soms af hoe ze een begin kunnen maken met dat nieuwe leven? Hoe kun je een mens worden dat minder beheerst wordt door zondige gedachten en verlangens? Ik denk dat velen van ons geneigd zijn om het gevecht aan te gaan met die zondige gedachten en verlangens. Wat begrijpelijk is. Maar wie dat doet zal ook de ervaring hebben dat dat soms juist niet werkt. Als ik steeds bezig ben dat ik aan bepaalde dingen niet mag denken, dan denk ik er juist aan. Het nieuwe leven leiden, lijkt veel op het aanleggen van een nieuwe tuin. Wat is de beste manier om een prachtige tuin te krijgen met weinig onkruid? Dat is niet alleen maar onkruid eruit trekken. Dat moet ook gebeuren. Maar het is nog belangrijker dat je de goede planten koestert. **[Tuinaanleg]** De goede planten stimuleert om te groeien. Dus door ze goed mest te geven en de grond er om heen goed open te houden. Door ze water te geven als het lang droog is. En zo is het ook met het nieuwe leven. U moet tegen de zonden strijden, maar het is nog belangrijker om uw geloof te voeden. Dat begint met de Heilige Geest te vragen met kracht in uw hart te werken. En dat maar niet één keer, maar elke dag opnieuw. En de Heilige Geest laat ons ook weten welke middelen Hij gebruikt om dat nieuwe leven in ons te werken. Hij wil dat we trouw de kerkdiensten te bezoeken. Hij wil dat we meedoen in een Bijbelstudiegroep. Hij wil dat we tijd maken voor gebed. **[Laat uw hart vullen]** Hij wil dat we christelijke liederen zingen. Precies zoals Paulus dat aan de broeders en zusters in Efeze voor houdt. Hij houdt ze niet alleen voor dat ze zich niet moeten bedrinken. Niet vol moeten gieten met alcohol. Want dat leidt tot uitpattingen. Hij vertelt ze ook wat ze wel moeten doen. In plaats vol zich te vullen met wijn, moeten zich laten vullen door de Geest. En daarom roept hij ze op om met elkaar psalmen, hymnen en liederen te zingen, die de Geest hen ingeeft. Zo krijgt de duivel steeds minder grip op je. En straks zal de Heilige Geest ons leven volmaken.

En het mooie van het tiende gebod is dat we weten dat dat volmaakt worden niet alleen betekent dat we nooit meer verkeerde dingen zullen doen, maar dat ook onze verlangen en begeerten volmaakt zullen zijn. **[Ook nieuwe verlangens]** Er komt zelfs geen zondige neiging meer in ons op.

U deugt nergens voor? Dat is niet de boodschap die God u meegeeft deze middag. Gods boodschap is dat u niet zelf moet gaan lopen ploeteren in de hoop dat God zo wel blij met u kan zijn. U moet uw toevlucht nemen tot Jezus Christus. Hij zal uw schuld bij

God voldoen en Hij zal zijn Geest in uw hart uitstorten zodat u goede werken kunt doen en in u iets zichtbaar wordt van de liefde van God.

Amen